

Těžká akutní pankreatitida

Informace pro pacienty

Adaptovaný doporučený postup

(NICE: Pancreatitis; AGA: Initial Medical Treatment of Acute Pancreatitis)

Autoři: MUDr. Jan Maňák, Ph.D. EDIC (garant); prof. MUDr. Stanislav Rejchrt, Ph.D.;
(pracovní tým) MUDr. Tomáš Andrašina; MUDr. Igor Satinský, Ph.D.; doc. MUDr. Zdeněk Šubrt,
Ph.D.; doc. MUDr. Martin Loveček, Ph.D.; Magdalena Maňáková
(metodický tým) MUDr. Lucia Kantorová, Ing. Mgr. Tereza Vrbová, Ph.D., PhDr. Miloslav Klugar,
Ph.D.
Verze: 3.0
Datum: 01. 07. 2022

Informace pro pacienty

Akutní pankreatitis je lékařský termín označující náhle vzniklý zánět slinivky břišní.

Slinivka břišní je podlouhlý orgán velký asi 15 cm uložený za žaludkem na zadní stěně dutiny břišní. Jeho hlavním úkolem je tvorba pankreatické šťávy, která je vylučována do střeva a která se podílí na trávení potravy. Další důležitou funkcí slinivky břišní je produkce hormonů, z nich nejznámějším je inzulin. Jeho nedostatek způsobuje cukrovku.

Zánět slinivky břišní se projevuje náhle vzniklou bolestí břicha, obvykle v nadbříšku. Může být způsoben žlučovými kameny, požíváním alkoholu, působením virů, některých faktorů vnitřního prostředí, poraněním břicha, poruchou hospodaření s tuky, vlivem některých léků i vrozených předpokladů. Asi 80 % akutních pankreatitid odezní během několika dní bez větších následků. Zbývající část však může probíhat velmi komplikovaně a těžký zánět může způsobit i úplné odumření slinivky nebo jejího okolí, poruchu funkce vzdálených, životně důležitých orgánů (např. oběhové soustavy, plic, ledvin, systému srážení krve, jater apod), může vést k otravě krve (tzv. sepsi) a v konečném důsledku může způsobit dlouhodobý (týdny až měsíce trvající) kritický stav s nutností podpory nebo náhrady selhávajících orgánů pomocí přístrojů a může způsobit i úmrtí. Funkce slinivky břišní je nahraditelná, a i když dojde vlivem zánětu k jejímu úplnému odumření, lze vést po vyřešení zánětu a jeho komplikací a při dodržování léčebných opatření i bez ní kvalitní život.

Klinické doporučené postupy slouží lékařům jako vodítko poskytující názor široké komunity odborníků na nejlepší současné postupy v léčbě určité nemoci. Jsou užitečné obzvláště tam, kde je možno i v odborné literatuře najít větší množství názorů, jež nemusí být ve vzájemné shodě a také tam, kde se způsoby léčby mění, modernizují. Nejsou však pro lékaře bezpodmínečně závazné, protože pro většinu medicínských situací nelze sestavit, vzhledem ke složitosti problematiky a s ohledem na individualitu jednotlivých pacientů, jednoznačný návod, jak postupovat.

Doporučení pro léčbu těžké akutní pankreatitidy se zabývají jednotlivými důležitými body, o něž se diagnostika a léčba těžké akutní pankreatitidy opírá v úvodu nemoci, v jejím dalším průběhu a v případě komplikací. Zabývají se i způsobem výživy postižených pacientů a různými technikami řešení komplikací tohoto těžkého onemocnění v různých stádiích průběhu. Doporučení jsou psána odborným jazykem, jenž nemusí být jednoduše srozumitelný pro ty, kteří se dané problematice nevěnují. Pacientům a jejich blízkým doporučujeme, aby vysvětlení postupů v konkrétní situaci žádali u ošetřujícího lékaře, protože žádný obecný text nemůže nahradit stanovisko odborníka, které je zaměřeno na konkrétní situaci daného pacienta v určité fázi onemocnění.

Kompletní klinický doporučený postup pro Těžkou akutní pankreatitidu je dostupný [zde](#).